

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Filippi 1: 27—30.

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

MARAD MINDEN A RÉGIBEN ?

Úgy látom: igen! Hadd vessek papírra egy-két mondatot arról, hogy miért látom így?

Amikor a háború földreverő taglóütései után látó szemmel és döbrent szívvel végignéztünk a külső és belső romokon, az első szó, ami mélyről jött és kibugygyant a szánkban, ez volt: *bűnbánat*. És megnőtt a szó, szállt végig a lelkeken, mint a harang szava, megrázott és felrázott, igehirdetésben, szépen megfogalmazott deklarációkban, a lassan meginduló egyházi sajtó hasábjain újra meg újra megkondult a szívek, a szívünk némasága is visszhangos „ámen“-t vert e szóra: *bűnbánat*.

S most nézzük meg az életünket, magunkat: meglátszik rajtunk, az életünkön, hogy csakugyan tartottunk *bűnbánatot*? Jelek, tények mutatják ezt egyházi életünkben? Az egyazon Urat szolgáló munkatársak között elmélyült a szolidaritás, a szeretet? Kevesebb lett a versengés, a féltékenykedés, a megszólás? És kifelé: jobban láthatóvá lett, mint eddig, hogy az Ige és csak az Ige szolgálói vagyunk? Tettünk többet azért több imádsággal, megalázkodással, több hűség és engedelmesség bevetésével, amit Gandhi így fogalmazott meg: „*beszéljetez kevesebbet Róla és mutassatok fel többet Belőle*”? Nem kell most már annyit várakozni esperesi és püspöki hivataloknak hivatalos jelentések és adatok beérkezésére, mint eddig? Több hűséggel, odaadással és pontossággal igyekszünk gondoskodni arról, hogy a saját szavazatunkkal is elfogadott határozatok és rendelkezések ne maradjanak csak papíron? Nem fordul most már elő, hogy válasz nélkül maradnak a szívünkön vagy a hivatali felelősségünkön zörgető levelek?

Nem akarok ezekre s a még felvethető egyéb kérdésekre én feleletet adni. Nekem — de másnak se — semmi jogom a mások felett való ítélkezésre. Kinek-kinek magának kell felelni próbálni *magáról* Istennek. Ha azonban személyektől egészen elvonatkoztatva, általánosságban figyelem egyházi életünket, azt kell mondanom: igen, minden marad a régiben.

Egészen kirívó eseteket tudnék felsorolni annak igazolására, hogy ezt én nem „csak úgy” mondom. De ezekről az „esetek”-ről inkább hallgatok. Itt és most csak a következő két körülményre legyen szabad a figyelmet ráirányítanom:

1. A Zsinat tagjainak túlnyomó többsége lemondott. Egyházkerületünkben is megnyílt az alkalom az elrendelt szavazás folytán arra, hogy maga a Zsinat is — legalább részben — megújuljon, tagjai közé a fiatalabb nemzedékből is kerüljenek be friss erők, úgy lelkészek, mint világiak. Az egyházkerületi elnökség külön is figyelemmel volt erre a szempontra, amikor a megválasztásra ajánlottak névsorát közzétette. Nem tudom: mi lesz a már elrendelt pótválasztás eredménye, de az első választás eredménye arra enged következtetni, hogy nem túlságosan foglalkoztatta presbitéri-

umaink lelkiismeretét a Zsinat megújulásának kérdése. Természetesen nem csak valami külsőleges megújulásra gondolok, csak új nevekre, hogy új cégér alatt maradjon minden a régiben, hanem új látásra, új lélekre, új utakra, vagy helyesebben a nagyon is régire, amihez vissza kell találnunk.

A Zsinat megújulása pedig nagyon szoros, szerves egységben van magának az egyháznak a megújulásával is. Tudom jól, hogy az egyház megújulása nem külső tényezőktől, testületek ilyen vagy olyan összetételétől és állásfoglalásától vagy deklarációitól függ. Még csak nem is az egyházi törvény reformjától. (Meg kell itt jegyezni, hogy nem is a már meghozott és most is érvényes törvényeinkkel volt és van baj elsősorban, nem azokban van a hiba és az elégtelenség, hanem bennünk.) Viszont az is tény, hogy a *minőség* kérdése a Zsinatra vonatkoztatva sem közömbös és elhanyagolható tényező. Lehet-e egy meg nem újult Zsinat szívügye az egyház megújulása és lehet-e egy meg nem újult Zsinat alkalmas eszköz arra, hogy a maga helyén és hatáskörében ezt a megújulást szolgálja?

Ezzel kapcsolatban még valamit. A másik szó, ami lépten-nyomon a szemünkbe ötlött s dobolt a fülünkön, ez volt: *reformáció, reformáció*. Érthető és természetes is volt a *bűnbánatnak* és a *reformációnak* együtt való emlegetése. A kettő logikusan és belső törvényszerűséggel összetartozik, mint a fa gyökere és a fa gyümölcse. A *bűnbánatból*, az Isten akarata mellett való döntésből új élet, *reformáció* születik, *reformáció pedig nincs bűnbánat, Isten mellett való döntés nélkül*. Nincs kilátás *reformációra*? Úgy látszik, baj van a gyökér körül...

Sokan voltak, akiknek látásaik voltak arról, hogy a *reformáció* az egyházi életnyilvánulás egyes területein vagy egészében „*hic et nunc*” mit jelent, milyen következményeket támaszt és hogyan valósulhat? Itt is, ott is memorandumok, „*reform-javaslatok*” születtek. (Magam is fogalmaztam egyet, amit egyházkerületi közgyűlésünk a magáévá tett. L. a D. P. L. 1946. évi 6. számát.)

Mi lesz ezeknek a Zsinatra felterjesztett javaslatoknak a sorsa? Lehetséges, sőt valószínű, hogy *téli álmat* fognak aludni — egészen 1951-ig. És senki sem tudhatja, hogy akkor *biztosan* életre ébrednek-e?!

2. Az egyházi államsegélyek mértéke a nagy fordulat óta nemcsak hogy megmaradt, hanem új területekre is kiterjesztve, jelentősen megnövekedett. Azt mutatja ez, hogy az új Magyarország felelős vezetői tudják értékelni azt a munkát, amit az egyház az általa fenntartott intézményeken keresztül végzett és végez s mivel a már régóta esedékes nagy történelmi igazságszolgáltatás, a földreform során igénybevett egyházi és alapítványi földekért a törvényben vállalt kárpótlásról belátható időn belül nem igen lehet szó, az elmaradt jövedelmeket kívánja az állam, legalább részben, pótolni, a kulturális, szociális és karitatív munka

folytonosságát s azzal együtt az érdekeltek egzisztenciáját biztosítani. Ez így, magábanvéve egészen rendjén levő dolognak látszik. Azonban bármennyire örvendetes ez a kétségtelenül megnyilatkozó állami jóakarát és támogatás és rendjén levő is a történetek után a jelenlegi helyzetben, én mégis a legteljesebb aggodalommal gondolok az egyház esszenciája és egzisztenciája szempontjából ennek a most kialakult helyzetnek a következményeire: marad minden a régiben!

Tudjuk jól, hogy belső erőforrásaink abban a mértékben sorvadtak el egyre aggasztóbban, ahogy megtanultuk és megszoktuk egyházunk létét a külső segítségre alapozni. Így jutottunk el egyre inkább oda, hogy csak történelmi és jogi értelemben beszélhettünk volna képpen egyházzal, mert annak lényege, magja egyre zsugorodott.

Látták, tudták ezt egyházunk felelősei is s már a katasztrófa előtt szinte mindenki tudta és ismételtette a jelszót: *fölkészülni!* Nyilvánvaló, hogy ma és a holnapra gondolással ez volna voltaképpen egyetlen feladatunk és tennivalónk: *fölkészülni, hogy az egyház egyházzá legyen!*

Nos, éppen a *fölkészülésre való készséget erőltetni meg és allatja el bennünk a fokozottan megnyilatkozó állami segítség.* Ezért nézem teljes aggodalommal a Holnap szempontjából azt, amit a mára vonatkoztatva megértek és rendjén levőnek találók.

Aztán ezzel kapcsolatban is még valamit. Azt sem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy amilyen mértékben nőtt az államsegély, olyan mértékben került függő helyzetbe egyházunk az államtól. Ezért is emeltem szót mindenütt, ahol csak tettem az ellen, hogy a mindenkori államhatalom eltartottjává váljék egyházunk. Ezért nem voltam soha egy véleményen azokkal, akik „semmit sem láttak abban”, sőt helyénvalónak tartották hogy az Ige palástos szolgálói „kormányfőtanácsosok” s egyéb címek és kitüntetések hordozói legyenek, vagyis lekötelezettjeivé váljanak a világi hatalomnak.

Az egyház prófétai tisztét csak úgy töltheti be ebben a világban, ha csak Urától és Királyától függ, minden egyéb vonatkozásban megőrzi teljes függetlenségét. Eszembe jut itt egy gyermekkoromban megtanult vers egyik sora: *„Nincs ott szabadság, ahol nincs kenyér!”* Magunkra alkalmazva a verssor igazát, így fogalmazhatunk: *nincs ott szabadság, ahol államsegélyből él az egyház.*

Baksay Sándor nagynevű püspökünk nem hiába beszélteti így az „istenes vén embert” „az szent confraternitáshoz” írott leveleiben, amikor az állam (ezt a szót is csak körülírás után érti meg!) által való el-

tartatás kérdése vetődik fel: *„Hát ti az Imperiumtól várjátok fizetést? Az én időmben csak a labancokat fizette az Imperium, azt is vékony pénzzel és harácsból. Ellenben a prédikátorokat a plebs Christiana tartotta.”* S amikor az Áron rendéből valók közé viszi a Lélek a megleveledett gönci szobrot, a papságnak elei közül való „igen sovány és igen ékesszó” férfiút így aposztrofálja: *„És szóla ő közöttük nagy szép szóval és okossággal és tartotta vala mézesmadzaggal, melynek egyik vége az ő kezében, a másik vége pedig az Imperium kezében vala.”* (Összegyűjtött irod. dolgozatai. II. kötet 50., 52. l.)

Ezért békétlenkedtem magamban, de mások előtt is sokat azért, hogy püspökeink bizonyos mértékben maguk is erősítették ezt a „mézesmadzagos” kapcsolatot, amikor annak idején elfogadták az államtól a javadalmazásukra adott földbirtokot s ezért nem vagyok kibékülve a mai helyzettel sem, amikor az igénybevett földek jövedelme helyett a II. fizetési osztálynak megfelelő illetményt utalja számukra az állam. Tudom, hogy nagy és felelősségteljes munkájukkal kellő arányban álló javadalmazásukról gondoskodni kell, de összeegyeztethető-e a „szabad egyház” fogalmával, hogy az állam fizesse püspökeinket? Ezt még átmenetként is szűgyellnünk kell. Tudom, hogy tönkretett és kifosztott országunk népe s abban a magyar reformátusság is ma szegény, erőtelen anyagiakban és még sokáig az lesz. A háborúért keserves árat fizetünk. Tudom, hogy éppen ezért ezekben az időkben csak hálával tartozunk Istennek s köszönettel a magyar államnak azért, hogy feladataink ellátása, a lelki, szellemi és erkölcsi újjáépítés érdekében kifejtendő szolgálataink teljesítése tekintetében — amivel ugyanakkor a gazdasági talpraállás fundamentuma is épül — semmi fennakadás nem következett be. Világos, hogy a kapott segítségre rá vagyunk és még jó ideig rá leszünk utalva. Mégis úgy érzem, hogy ezt az egy tételt, a püspökeinkről való gondoskodást magunknak kellene vállalnunk. Ez volna méltó az egyházhöz: felelős egyházi vezetőink még a látszatától is szabadok legyenek az államtól való függésnek. Lehet, hogy talán nem tudnók nekik minden egyházkerületben egyszerre biztosítani azt, amit ma az állam ad, de meg vagyok arról győződve a leghatározottabban, hogy *még a kevesebb is több, de mindenesetre izesebb és édesebb lenne nekik!*

Az államsegélyre pedig jól vigyázzunk! Meg ne kísértsen vele bennünket a Sátán, hogy párnának tekintsük és folytassuk ott, ahol elhagytuk: *aludjunk rajta tovább...*

Ferenczy Károly.

VERSENYPÁLYÁN

— Vasady professzor útja —

Írta: Dr. Takaró Géza

Az efézusi Parrhasius egyike volt a perikleszi Görögország két legnagyobb festőművészenek. Szinte megbocsátható neki, hogy magát „a festők fejedelmének” nevezte, akiben a művészet teljességét érte el. Realista volt. „Futó”-ját olyan élethűen festette meg, hogy a nézők ígézet alá kerülve, minden pillanatban várták a verejtékcseppek lehullását a képről és az atléta összerogyását a kimerültségtől.

Századok múlva egy zsidó végignézte a görög versenyeket és kitörölhetetlenül ott maradt lelkében a futó képe. Ebben látta legtalálhatóbb külső kifejezését a legmagasabb rendű élethivatásnak. „Akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de egy veszi el a jutalmat. Úgy fussatok, hogy elvegyétek... Azok ugyan, hogy romlandó koszorút nyerjenek, mi pedig romolhatatlant. Én úgy futok, mint nem bizonytalanra; úgy viaskodom, mint aki nem levegőt vagdos. Megsanyargatom testemet és szolgálva

teszem, hogy míg másoknak *prédikálok*, magam méltatlanná nelegyek...”

Most egy harmadik szakaszát akarom megírni Vasady professzor útjának, igen-csak szeretném kezembe venni Parrhasius ecsetjét. Minél tovább kísérem pályafutását, annál nehezebben találom szavakat méltatására.

Ketten futnak. Élet és Halál. Egy nyurga ember és ellenfele, a magyar nyomor. Mindenáron elébe akar vágni.

„Futok”

Sétálva aligha tehetne volna meg azt a 45 ezer mérföld utat, amit a múlt évben, főleg húsvét és karácsony között megtett. Még ha nem állott volna is meg útközben, hogy háromszáz beszédet tartson. Annyit, amennyit az átlag amerikai magyar pap hat esztendőre oszt be. Utazás nélkül, egy helyben maradván. Mióta Amerikába érkezett, megállás nélkül futton-fut, ahogy néhaivaló Pázmány Péter mondaná. Nem

ér rá pihenni, sem szórakozni. Az evésre szánt időt is le kell rövidítenie a „díszvendég”-nek, hogy beszédét megtarthassa.

Az igazi versenytűtő nem törődik a nézőkkel, nem ér rá véleményeket, dicséreteket vagy bírálatokat hallgatni, nem állhat meg vitatkozni. Nem gondol a fáradságra, nem mondja, de cselekszi: „Magsanyargatom testemet és szolgálva teszem.” Egyik szemével ellenfelét, másik a célt látja csak. Nem a babért, hanem a kenyeret, ruhát, orvosságot. Vasady azok közül való, akiket már a próféta megénekelt: „Futnak és nem lankadnak meg.” Futok, mondja a professzor, és nem félti a tudós dignitását. Más professzor megtartván előadását, szépen hazamegy, terített asztalhoz ül, könyvtárába vonul, lepihen. Vasady mindig fut.

„Prédikálok”

Munkanaplója a legunalmasabb olvasmány lehet annak számára, aki csak szórakozást keres. Monoton ismétlődik néhány szó: Dátum — Város — Óra — Auditorium (templom, college, egyetem stb.). De aki szereti ezt a munkát, helyesebben, akinek ez nem munka, de hivatás-érzetből végzett pályafutás, annak szemé előtt valami csodával határos, ember-

feletti teljesítmény játszódik le. A száraz adatok — felette nagy mezőn, száz és ezer mérföldeken szétszórt csontok — meglevenednek, futásra képesítő „inakat, húst, bőrt és lelket“ kapnak „a négy szelek felől jövő Lélek“ től. Felkél, mint egy Apolló, vagy — a zsoltáriró nyelven — „mint egy vőlegény, örvend, mint egy hős, hogy futhatja a pályát“. Titkos dinamó, rejtélyes atomenergia működteti, mint a magot.

Olyan hüszeggel számol be minden percéről, mintha az az idő, amit itt eltölt, nem az övé volna. Ő csak sáfára annak. Perceit kétféle értékre váltja: anyagira és szellemire. Az anyagi alatt pénzt, ruhát, élelmiszert kell érteni. A Presbiteriánus és az Ev. and Ref. Church gyülekezeteiben 400 magyar címet hozott forgalomba csomagküldés céljából. A szellemi értékek egyenesen felbecsülhetetlenek, ezeknek a magvetéseknek aratását igazán csak a jövő fogja teljes mértékben élvezni.

Ha egy térképen vonalakkal jelezni a útját Kanada és Florida között, keresztül-kasul futó nyúlcsapások különös látványa tárulna elé. Könnyebb áttekinthetőség céljából ne időrendben, de államok sze. int vegyük azokat a helyeket, ahol az év utolsó három hónapjában járt és beszélt angolul vagy magyarul. New York államban Brooklyn, Buffalo (Lackawanna és Tonawanda is), Huntington, Malone, Champlain, Plattsburg, Peru, Auburn és természetesen New York. New Jerseyben New Brunswick, Bloomfield, Passaic, Union, Metuchen, Pennsylvaniában Reading, Lancaster, Harrisburg, Homestead, Pittsburgh, McKeesport, Ligonier (két-szer is), Ohioban Oberlin, Toledo, Lorain, Elyria, Fairport, Columbus, Dayton. Ezeken kívül New Bedford, Mass., Wheeling, W. Va., Chicago, Ill., Fairfield, Conn., Davidson, N. C., Jacksonville, Fla., Hammond, Ind voltak működése színhelyei. Aztán Kanadában Montreal, Toronto, Hamilton.

„Viaskodom“

„Viaskodom, mint aki nem levegőt vagdos.“ Frázisokkal nem lehet kielégíteni amerikai zsinatokat, amelyekre meghívták, mint a United Church of Canada, az Ev. and Ref. Church readingi synodja, a New York állami presbiteriánus zsinat, a floridai zsinat. Jól összeszedje magát, aki amerikai főiskolai diákokhoz akar szólni, mint Dr. Vasady tette. Princetonban, Bloomfield-en, Chicago-ban a teológiai szemináriumokon, melyeken 2—3 hónapos kurzusokat tartott, ezeken kívül diákcsoportoknak egyes előadásokat is tartott. A Davidson Collegeban (North Carolina) egyszerre ezer diáknak beszélt (presb.). A New Jersey College for Women imatermében 1200 hallgatója volt. A kongregacionális alapítású Oberlin Collegeban és Szemináriumban diákoknak és diákleányoknak beszélt (itt egy magyar professzor is, Jászi Oszkár, nagy szívéllyel fogadta). A hamiltoni McMaster egyetemen KirkConnell professzor magyarul és angolul üdvözölte, mikor a diákokhoz szólni akart, az amerikai professzor tudvalevőleg a debreceni egyetem tiszteletbeli doktora. Beszélt a Franklin-Marshall College és Seminary diákjai előtt és a Ref. Church in America brunswicki teológiájának hallgatói előtt. Mindenütt három szóban összefoglalható működése: jött — szólt — győzött. Meggyőzte őket arról, hogy nincs méltóbb nép a világon az amerikai segélyre, mint a magyar.

Hogy fogalmunk lehessen az ő futásáról, szolgálatáról, öntudatlanul is az önszorgatásig menő erőfeszítéséről, íme egyetlen nap programja. Hamiltonban d. e. a nagy presbiteriánus egyházában prédikált angolul, d. u. a magyar gyülekezetben magyarul, este az United Church of Canada gyülekezetében ismét angolul, a tiszteletére adott vacsorán angolul és magyarul.

„Egy veszi el a jutalmat“

Nem a futó, prédikáló, viaskodó professzor, hanem az ő hazája.

Egyik helyen a diákok elhatározták, hogy másfélezer dolláros gyűjtésüket, amelyet már előbb megindítottak a tünbingi főiskola számára, fele részben Debrecenbe küldik. A presbiteriánus egyház újjáépítési alapjából 167 ezer dollárra emelte a magyar segélyt. Mindenütt, ahol beszélt, pénzt kezdtek gyűjteni, vagy csomagok küldésére vállalkoztak. Az egyik presbiteriánus templomban (Union, N. J.) beszédének címe „Lovers of God Under Trial“ volt. Beszéde után a lelkes öt percig tartó teljes elcsendülésre kérte a gyülekezetet. Csak az orgona szólt halkán. Ezalatt jegyezték föl a hallgatók megajánlásait, amelyek összeszámlálás után 7 ezer dollárt tettek ki. És így tovább.

Egy újságról néz ránk a professzor és egy amerikai veterán. A hozzá írt cikk címe: „The Bomber and the Bombed“. Ez a fiatal ember Lakeside-on, ahol félezer főnyi fiatalság hallgatta, oda jött hozzá és így szólt: „Szegény fiú vagyok, de adok két darab ötdolláros, az egyiket, hogy hozzájáruljak valamivel az általam okozott kár pótlásához, a másikat saját lelkem nyugalmáért.“ A columbusi egyik Community Church (háromezer lelkes gyülekezet) az ifjúsági gyűlésről visszatért három delegátus beszámolója után elhatározta, hogy testvérül fogad egy lebombázott templomot Magyarországon. Valószínűleg a debreceni ispotályi egyház templomát, melyet amerikai gépekről döntöttek porba.

Ez a szellem lett uralkodóvá a háború befejeztekor az amerikai egyházakban és egyházakon kívül. Íme egy példa. Két Róbertől van szó. Egyik egy fiatal amerikai katona, akit a japánok megöltek. A fiú szülei a tízezerdolláros életbiztosítást oda ajándékozták egy amerikai college-nak, hogy annak jövedelmét egy japán ifjú iskoláztatására fordítsák. Néhai Robert Johnston mártíromságából Robert Nishiyama tokyoi ex-pilóta tanul most a Lafayette College-ban. És azt mondja: „Azzal próbálom meghálálni és valamit visszafizetni a szülőknem, hogy a magam kicsi részét teljes erőmből ki fogom venni a két ország közötti jóakarati ápolásából és megerősítéséből.“

Tehát mégse theória vagy álmodozás a hegyi beszéd: „Hallottátok, hogy megmondattok: szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet. Én pedig azt mondom néktek: szeressétek ellenségeiteket...“

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

312—1947. szám.

TÁRGY: Félévi osztályozás.

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák igazgató-ságaihoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 23,668—1947. III. sz. a. kelt valamennyi tankerületi főigazgatóhoz és tanfelügyelő-höz a következő rendeletet intézte:

„Abban az iskolában, amelyben a tüzelőhiány miatt a téli hónapokban a tanítást a Rendtartás szerint szabályozott módon nem lehetett folytatni, a félévi osztályozást a tanítás újbóli megkezdésétől függően január hó végéről el kell halasztani. Az ilyen iskolában a félévi osztályozást és az értesítő kiosztását a tanítás újból való megkezdésétől számított harmadik hét végén kell megejteni.“

Felhívom az igazgatóságokat, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rendeletében foglaltakhoz alkalmazkodni szíveskedjenek.

Debrecen, 1947 február 5.

262—1947. szám.

TÁRGY: Vizsgadíjak forintértékben való megállapítása.

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák igazgató-ságaihoz.

Felhívom az igazgatóságokat, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a Köznevelés f. évi 1—2. számában 7070—1946. sz. a. a gimnáziumi, liceumi, polgári iskolai, tanító(nő)képzőintézeti vizsgadíjaknak forintértékben való meghatározása tárgyában közzétett rendelethez alkalmazkodjanak.

Ugyancsak felhívom az igazgatóságok és iskolaszéki elnök urak figyelmét a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a „különleges helyi tantervvel működő általános iskolákban a szabadon választható tárgyak osztályzata“ és „a magasépítési hitelek felhasználására vonatkozó közlemény kiegészítése“ című, a Köznevelés ugyanezen száma hivatalos részének 5. oldalán kiadott közleményre.

Debrecen, 1947 január 31.

224—1947. szám.

TÁRGY: Filmek ajánlása.

KÖRLEVÉL

valamennyi tanintézet igazgatóságaihoz.

Tudomásulvétel és alkalmazkodás céljából közlöm a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 20,067—1947. III. sz. a. a „Kővirág“ és az „Ifjúság ünnepe“ c. filmek ajánlása tárgyában valamennyi tankerületi főigazgatóhoz intézett rendeletének alábbi másolatát:

„Értesítem főigazgató urat, hogy a MAFIRT 1947 január 17-én kelt beadványában kérte a *Kővirág* és az *Ifjúság ünnepe* című filmeknek az ajánlását a tanulóifjúság számára.

Mivel mindkét film művészi kiállítású és nemcsak arra alkalmas, hogy az ifjúság művészi érzékét nevelje, hanem arra is, hogy a tanulók a demokrácia eddigi eredményeiről tudomást szerezzenek — utasítom, hogy a hatáskörébe tartozó iskolák számára nevezett filmek bemutatását kedvezményes helyárák biztosítása mellett, iskolai előadások keretében rendelje el.

E célból lépjen érintkezésbe a helyi mozgófénykép-színházak vezetőségével.“

Debrecen, 1947 január 31.

211—1947. szám.

TÁRGY: Rendkívüli és kiegészítő érettségi vizsgálatok vizsgadíjai.

KÖRLEVÉL

a gimnáziumok igazgatóságaihoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 148,842—1946. III. sz. a. valamennyi tankerületi főigazgatóhoz intézett rendeletét tudomásulvétel céljából közlöm:

„Némely iskolák ellentétes magyarázata és gyakorlata következtében hozzám érkező felterjesztésekre értesítem főigazgató urat, hogy a 4290—1945. M. E. számú rendelet 6. §-ának 1. pontja szerint a teljes vagy részleges kiegészítő érettségi vizsgálatok díja a magántanulók által fizetett rendes érettségi díj. A jelenleg is érvényben levő É. V. U. 46. §-ának 3. bekezdése szerint „a magántanulók a vizsgálati díj kétszeresét fizetik“. E két rendelethez egybevetéséből logikusan következik, hogy az érettségi és képesítő vizsgálati díjakat forintértékben megállapító 4000—1946. VKM. számú rendelet 1. § 2. bekezdése és 5. §-ának 2. bekezdése is olyképpen értelmezendők, hogy mind a kiegészítő érettségi vizsgálatok jelöltjei, mind a rendes érettségi vizsgálatot tevő magántanulók a nevezett rendeletben megállapított érettségi vizsgadíjak kétszeresét tartoznak fizetni.“

Debrecen, 1947 január 31.

2983—1946. szám.

TÁRGY: Idegen nyelv tanítása az általános iskolákban.

KÖRLEVÉL

az általános iskolák igazgatóságaihoz.

Értesítem általános iskoláink igazgatóságait, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 19.449—1947. IV. sz. a. kelt leiratával a tiszántúli református egyházkerület általános iskoláiban bevezetett idegen nyelvek tanítását a folyó iskolai évre jóváhagyta. A latin nyelv tanítását csak azokban az iskolákban engedélyezte, melyek a 110.142—1946. VKM. III. ü.o. számú rendelet 1., illetve 5. szakaszai értelmében jártak el.

Debrecen, 1947 február 10.

350—1947. szám.

TÁRGY: 1947. őszi és 1948. tavaszi lelkészsképzítő vizsgálatok írásbeli tételei.

KÖRLEVÉL.

A Debreceni Protestáns Lap multévi augusztus havi 9. számában közöltem az 1947. évi őszi és 1948. évi tavaszi lelkészsképzítő vizsgálatok írásbeli tételeit. — Tudomásulvétel és az érdekeltekkel leendő közlés céljából e tételeket ismét közlöm annak jelentésével, hogy az előbbi körlevélből tévedésből két dolgozatcím (bibliamagyarázat és kátémagyarázat) kimaradt.

I. lelkészsképzítő vizsgálatra:

1. Ótestamentum: bibliai teológiából: „Kijelentés és történet az Ótestamentumban.”

2. Újszövetségi teológiából: „A Filippi levél.”

3. Dogmatikából: „Az Apostoli Hitforma három cikkelyének összefüggése.”

II. lelkészsképzítő vizsgálatra:

1. a) Egyháztörténelemből: „A szatmárnémeti nemzeti zsinat története, jelentősége, hatásai.”

b) Egyházjogból: „Püspökség a magyar református egyház XVII. századbeli kánonai szerint.”

c) Gyakorlati teológiából: „A végső dolgokról való tanítás a XIX. század magyar református igehirdetésében.”

2. Egyházi beszéd (elő- és utóimával) textusul: Zsidó 11: 24—27.

Gyakorlati bibliamagyarázat textusul: Ap. Csel. 14: 1—23.

Kátémagyarázatra: XVII. úrnappja (45. kérdés).

A gyakorlati bibliamagyarázat köréből a szóbeli vizsgálaton magyarázni kell tudni a II. Korinthusi levelet, valamint a Heidelbergi Káté XLV—LII. úrnappja (116—129.) kérdéseit.

A dolgozatokat a szokott negyedív formában, bekötve, lapszámozva, lehetőleg géppel írva kell beadni a lelkészsképzítő igazgatóhoz, illetőleg az egyházkerületi lelkészi főjegyzőhöz. A II. lelkészsképzítő dolgozatoknál külön kell kötetni a tudományos tétel kidolgozását és külön egy kötetben a prédikációt, bibliamagyarázatot és kátémagyarázatot.

Debrecen, 1947 február 5.

276—1947. szám.

KÖRLEVÉL

a kebelbeli lelképásztortestvérek és presbitériumokhoz.

A Keresztyén Család szerkesztőségének és kiadóhivatalának alábbi felhívását azzal ajánlom a lelképásztortestvérek és a presbitériumok figyelmébe, hogy ennek a jóemlékezetű hetilapunknak újból megindítása az én látásom szerint is felettebb nagy házagot pótol s az új Keresztyén Család-nak sok ezer magyar református családba való befogadása nagy lépésekkel

mozdítaná elő óhajtvá várt evangéliumi ébredésünket.

Atyafiságos tisztelettel

Debrecen, 1947 január 29.

Révész Imre,
püspök.

„Nagy tiszteletű Lelkipásztor úr! Nagy tiszteletű Presbitérium! Szeretettel hívjuk fel figyelmét az újból megjeleendő „Keresztyén Család” evangéliumi hetilapra. A hetenként megjelenő négy újságoldalmi lapunkban hű tájékoztatót kívánunk adni hazánk és az egész világ lelki eseményeiről. Gazdag egyházi és lelki, külföldi tudósításokat közlünk. Egyházunk és magyarságunk sorskérdéseit az Ige mérlegén tárgyaljuk. Beszámolókat közlünk az evangélikáció és a lelki ébredés eseményeiről. Lapunkat a magyar kereszténység közösségi élete tükrének szántuk. Lapunkat minden mozgalmi jellegtől mentesen az evangélikáció, lelkigondozás és református hitelveink tanítására szánjuk oda. Állandó gazdarovatot és rendeleti tájékoztatót is közlünk. A lap főszerkesztője Bereczky Albert, felelős szerkesztője és kiadója Békefi Benő lelképásztorok. Szeretettel kérjük lapunknak gyülekezetében való terjesztését. Amennyiben előfizetőgyűjtőket szívesen fogadna, erről bennünket legyen szíves értesíteni annak megjelölésével, hogy lelkész, avagy diakonissza előfizető-gyűjtőt fogadna-e szívesebben. Előfizető-gyűjtőink szívesen végeznek evangéliumi szolgálatot is ottlétük ideje alatt. Rendes elszámolás mellett bizományba is küldünk szívesen lapunkból 10—20% engedménnyel. A „Keresztyén Család” előfizetési díja egy esztendőre 24— Ft, félévre 12— Ft, negyedévre 6— Ft. A „Magyar Református Ébredés”-sel együttes előfizetése évi 40— Ft, félévi 20— Ft. Megrendeléseket Budapest, VIII., Vas-utca 2c. III. sz. alá, a kiadóhivatal címére kérünk. Testvéri köszönéssel: a „Keresztyén Család” szerkesztősége és kiadóhivatala.”

FELHÍVÁS.

Az Egyetemes Egyháztanács genfi ösztöndíjbizottsága teológiai tanulmányi ösztöndíjpályázatot hirdet az 1947—48. tanévre. Pályázni lehet az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és az európai kontinens teológiai főiskoláira. Az Amerikai Egyesült Államokba és Nagy-Britanniába csak végzett teológusok (abszolált teológusok, segédlelkészek és fiatal lelkészek), a kontinens országokba esetleg még tanpályán levő hallgatók is pályázhatnak. Minden pályázónak ösztöndíjürlapot kell kitöltenie, amelyhez csatolni kell az ösztöndíjürlapon feltüntetett összes mellékleteket (önéletrajz, egyházfőhatósági ajánlás, szaktanári ajánlás, tanulmányi végzettségről szóló bizonyítványok másolata, orvosi bizonyítvány, fénykép, nyelvtudást igazoló bizonyítvány). A komoly nyelvtudás elengedhetetlen feltétel. Az összes mellékleteket két példányban kell elkészíteni, az egyiket magyar nyelven, a másik példányt annak az országnak a nyelvében, amelynek területére a folyamodó pályázik. A szabályszerűen felszerelt folyamodványokat a lelkészképzőintézet h. igazgatójának kell benyújtani 1947 február 22-éig. Ugyancsak tőle kell kérni az előírt ürlapot is válaszbélyeg küldése mellett.

Az Országos Ösztöndíjtanács elnöksége szintén teológiai tanulmányi ösztöndíjpályázatot hirdet külföldi, valamint belöldi kutatóösztöndíjakra az 1947—48. tanévre. A pályázati feltételeket tartalmazó hirdetések a Debreceni Tudományegyetem hittudományi karán vannak kifüggesztve. A bélyegtelen kérvényeket három, illetve két példányban az ösztöndíjpályázatok részére előírt ürlapon (nem azonos a fenti, ökumenikus ösztöndíjpályázat ürlapjával!) 1947 február 22-éig kell benyújtani a Debreceni Tudományegyetem hittudományi karának kiadóhivatalában. Ugyanitt kaphatók a szükséges ürlapok is. Mivel azonban itt csak

csékély számú ürlap áll rendelkezésre, tanácsosabb azokat egyenesen a Budapesti Egyetemi Nyomdától kérni (Budapest, VIII., Múzeum-körút 6—8. sz.) 960. raktári számon.

Debrecen, 1947 február 4.

Dr. Czegléd Sándor.

h. lelkészképzőintézet igazgató,
a debreceni Tudományegyetem
hittud. karának e. i. dékánja.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Apagy református iskolaszéke pályázatot hirdet az I. sz. kántortanítói állásra 21 napos határidővel. Javadalom: lakás, 39 értékegység, (fele kántori) államsegély. Átválasztás esetén a IV. számú állás kerül betöltésre. Ennél 10% helyi hozzájárulás, többi államsegély. Pályázatok: Református Lelkészi Hivatal, Apagy címre küldendők.

Berettyóújfalui református egyházközsége pályázatot hirdet a VII. és XVI. sz. tanítói állásokra 21 napos határidővel. Javadalom mindkét állásnál 20%-os helyi hozzájárulás és államsegély. Köteleesség törvényszerinti és belmissziói munkában segédkezés. Pályázhatnak férfiak és nők. Állások jóváhagyás után azonnal elfoglalandók. Kellően felszerelt kérvények válaszbélyeggel iskolaszékhez küldendők.

Fehérgyarmat református általános iskola iskolaszéke pályázatot hirdet miniszteri jóváhagyással újonnan szervezett IX., X., XI. számú három tanítói állásra. Latin és német nyelvű tanár megválasztása bizonyos. Menekült, beosztott tanerők előnyben. Fizetés törvényes. Pályázati határidő megjelenéstől 21 nap.

Fülpösdaróc református egyházközsége 21 napos határidővel pályázatot hirdet a megüresedett kántortanítói állásra. Fizetés törvényszerű. Pályázati kérvények Fülpösdaróc, u. p. Géberjén, Református Iskolaszék címre küldendők.

Heneida református általános iskolája 21 napi határidővel pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett III. sz. tanítói állásra. Javadalom: 30%-os helyi hozzájárulás, megfelelő államsegély. Természetbeni lakás. Átválasztás esetén az így megüresedett IV. tanítói állást töltjük be. Javadalom ugyanaz, lakbér. Pályázhatnak férfiak és nők.

Hódmezővásárhelyi református egyházközség pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett XXIII. számú és elhalálozással megüresedett VIII. számú tanítói állásra. Fizetés és köteleesség törvényszerű. A megjelenéstől számított 21 nap alatt pályázhatnak férfiak és nők. Felszerelt kérvények Református Iskolaszéki Elnök címre küldendők.

Nagyhalász református egyházközsége pályázatot hirdet 21 napos határidővel kántortanítói állásra. Törvényszerű fizetés, lakás, kántori 10 kat. hold. Bemutkozás önköltségen. Választás miniszteri jóváhagyással jogerős.

Nagykeréki református egyházközsége pályázatot hirdet organista kántortanítói állásra. Fizetés és köteleesség törvényszerű. A helyi javadalom 19 tanítói és 20 kántori értékegység, amely 39 értékegység, áll: 14 kat. hold szántóföldből, 12 q kétszeres búzából, 6.5 q zabból, törvényszerű stólából, természetbeni lakásból és 300 négyszögöl kertből. Személyes bemutatkozás kívánatos. Ennek költségét a megválasztottnak megteríti az egyházközség. Határidő 21 nap.

Nagylétei református VII. sz. tanítói állásra — előd lemondásától feltételezetten — pályázhatnak férfiak és nők. Felszerelt kérvények 21 nap alatt lelkészi hivatalhoz küldendők. Fizetés: helyi 20%, lakás, vagy lakbér, ezidőszint lakbér. Köteleesség: törvény és szabályrendeletek szerint, továbbá német nyelvnek — iskola felső tagozatában — döntő jellegű eredménnyel való tanítása.